

ÅRSRAPPORT 2017 FOR KONTROLLUTVALGET I SANDE KOMMUNE

Hjemmel

Kommunene er i henhold til kommuneloven pålagt å ha kontrollutvalg jf. kommunelovens kap. 12. I medhold av loven har Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsatt «Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner» som nærmere definerer utvalgets oppgaver.

Formål og oppgaver

Kontrollutvalget skal – på vegne av kommunestyret – føre løpende tilsyn med forvaltningen, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Viktige oppgaver for kontrollutvalget er:

- Påse at kommunens regnskap og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte.
- Holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet.
- Avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av formannskap og kommunestyre.
- Påse at revisjonsmerknader blir fulgt opp.
- Utarbeide plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, og påse at det årlig blir gjennomført forvaltningsrevisjon.
- Rapportere til kommunestyret om gjennomført forvaltningsrevisjon.
- Påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til forvaltningsrevisjonsprosjekter blir fulgt opp.
- Påse at det gjennomføres selskapskontroll.
- Utarbeide plan for gjennomføring av selskapskontroll.
- Rapportere til kommunestyret om gjennomført selskapskontroll.
- Innstille overfor kommunestyret ved valg av revisjonsordning.
- Utarbeide forslag til budsjett for tilsyns- og kontrollarbeidet i kommunen.
- Vurdere henvendelser fra innbyggerne
- Stille krav til kommunens etiske bevissthet

Sammensetning

Kontrollutvalget skal ha minst 3 medlemmer og minst ett av medlemmene skal være medlem av kommunestyret, jf. kommuneloven § 77 nr. 1.

Kontrollutvalget i Sande har følgende sammensetning for perioden 2015-2019:

Medlemmer

Aleksander Leet (H), leder
Paul Gregersen (Sp), nestleder
Kristine Flåtten (AP)
Siv Mette Moa (H)
Freddy Vogt (FrP)

Varamedlemmer

Steinar S. Hole (H)
Unni Onsaker Berg (Sp)
Ole Danielsen (AP)
Knut Anders Berg (V)
Anne Cathrine Vogt (FrP)

KONTROLLUTVALGETS VIRKSOMHET I 2017

I 2017 hadde kontrollutvalget 4 møter og behandlet 36 saker. Til sammenligning ble det i 2016 holdt 4 møter og behandlet 37 saker.

Regnskapsrelaterte saker

Kontrollutvalgets uttalelse om regnskap og årsmelding 2017.

Kontrollutvalget skal avgi uttalelse om kommunens årsregnskap. Uttalelsen skal være formannskapet i hende slik at denne kan tas hensyn til før formannskapet avgir innstilling til kommunestyret.

Kontrollutvalget behandlet Sande kommunes årsregnskap for 2016 i møte 08.05.2017 og avga uttalelse til formannskapet og kommunestyret.

Hovedpunkter i kontrollutvalgets uttalelse:

- Driftsregnskapet ble gjort opp med et mindreforbruk på kr. 19,4 millioner. Dette er en bedring på ca. 8 millioner sammenliknet med 2015. Netto driftsresultat var 26,9 millioner, hvilket utgjorde 4,0 % av driftsinntektene. Dette var en klar resultatforbedring sammenliknet med de foregående år. Hovedårsaken til resultatforbedringen er økte skatteinntekter, tilskudd og refusjoner med knapt 40 millioner i forhold til revidert budsjett. I tillegg er netto driftsutgifter i virksomhetene ca 10 millioner mindre enn revidert budsjett.
- Investeringsregnskapet ble gjort opp med udekket beløp på 2,1 millioner. Dette er foreslått dekket ved økt låneopptak i 2017.
- Kommunens langsiktige gjeld økte med 92,5 millioner i 2016. Økte pensjonsutgifter utgjør vel halvparten av dette. En stor andel av gjelden gjelder lån til investeringer på VAR-området.
- Kontrollutvalget var tilfredse med kommunens praksis vedrørende amortisering av premieavvik.
- Disposisjonsfondet, som er en buffer for uforutsette utgifter eller hendelser, ble økt med 10 millioner i 2016. Dette er positivt, men kontrollutvalget anbefalte en fortsatt oppbygging av dette fondet.
- Ubundet investeringsfond er redusert med ca. 4,5 millioner i 2016 og utgjorde kun 12,7 millioner ved årsskiftet. Kontrollutvalget vil påpeke betydningen av en større andel egenfinansiering av investeringene for å unngå for stor vekst i opplåningen.
- Kontrollutvalget viste til revisors presisjon i revisjonsberetningen vedrørende selvkostfond, og forutsatte at dette ble fulgt opp i 2017.

Revisjon generelt

Revisor

Lovpålagt revisjon for regnskapsåret 2017 er utført av Buskerud Kommunerevisjon IKS. Kirsti T. Finstad er oppdragsansvarlig revisor for Sande kommune når det gjelder regnskapsrevisjon. Torkild Halvorsen er oppdragsansvarlig revisor for forvaltningsrevisjon.

Revisors uavhengighet.

Revisor er etter revisjonsforskriften § 15 forpliktet til å avgi en årlig erklæring om sin uavhengighet. Erklæringen er en vurdering av oppdragsansvarlig revisors forhold til Sande kommune. Kontrollutvalget behandlet revisors uavhengighetserklæring i møte 08.05.2017 og tok den til orientering.

Uavhengig attestasjonsrapport om rutiner og årsrapport for finansforvaltningen 2016 i Sande kommune

Kontrollutvalget fikk fremlagt Finansrapport 2016 og uavhengig attestasjonsrapport om rutiner for finans- og gjeldsforvaltningen i møte 08.05.2017. Rapportene ble gjennomgått av revisor og tatt til orientering av kontrollutvalget.

Regnskapsrevisjon

Plan for revisjon

"Plan 2017 for revisjon mv." fra Buskerud Kommunerevisjon IKS ble lagt fram og behandlet i kontrollutvalgets møte 25.09.2017. Planen omfatter perioden fram til april 2018 når revisjonsberetningen er avgitt, og gir en oversikt over hvilke oppgaver revisor har planlagt for regnskapsrevisjonen. Planen er en viktig dokumentasjon for kontrollutvalget for å ivareta påse-ansvaret overfor regnskapsrevisor.

Orientering om løpende revisjon

Kontrollutvalget har fått orientering om løpende revisjon gjennom året. Revisor har ikke innberettet noen misligheter i 2017.

Forvaltningsrevisjon

Behandling av forvaltningsrevisjonsrapporter

Forvaltningsrevisjonsrapporten «Psykisk helse og rusomsorg» var berammet ferdigstilt innen 01.11.2017 for behandling i kontrollutvalgsmøte 27.11.2017. Prosjektet ble forsinket grunnen manglende oversendelse av dokumentasjon fra Sande kommune, og vil i stedet bli behandlet i 2018. Kontrollutvalget synes det er beklagelig at kommunen ikke har levert nødvendig dokumentasjon til Buskerud kommunerevisjon i tide.

Oppfølging av tidligere forvaltningsrevisjonsprosjekter.

1. «Offentlige anskaffelser i Sande kommune»

Kontrollutvalget behandlet i sitt møte 08.05.2017 rådmannens skriftlige tilbakemelding vedrørende oppfølgingen av forvaltningsrevisjonsrapporten om «Offentlige anskaffelser i Sande kommune». I møtet ble redegjørelsen drøftet og virksomhetsleder administrasjon og økonomirådgiver besvarte kontrollutvalgets spørsmål. Kontrollutvalget tok redegjørelsen til orientering.

2. «Dokumenthåndtering – Sande kommune»

Kontrollutvalget behandlet i 2012 en forvaltningsrapport om «Dokumenthåndtering i Sande kommune», og i forrige valgperiode ble det behandlet en rekke saker om oppfølging av rapportens anbefalinger i kontrollutvalget.

Under saksbehandlingen av oppfølgingen av forvaltningsrapporten «Offentlige anskaffelser – Sande kommune», som ble behandlet i kontrollutvalget 29. februar 2016 med vedtak om oppfølging innen 1. februar 2017, kom det frem at denne forvaltningsrapporten aldri hadde blitt fremlagt for kommunestyret. Administrasjonen beklaget forholdet, men situasjonen indikerte at Sande kommunen ikke fullt ut hadde en tilfredsstillende kontroll med hensyn til dokumenthåndtering.

Med bakgrunn i dette ba kontrollutvalget om et tilbud på fra Buskerud Kommunerevisjon IKS på en undersøkelse av i hvilken grad anbefalingene fra forvaltningsrevisjonsprosjektet «Dokumenthåndtering» var gjennomført.

Forslag til prosjektplan ble lagt frem i møte 08.05.2017. For å kunne gjennomføre prosjektet måtte kommunestyret ha bevilget tilleggsbevilgninger ut over budsjettet til kontroll og tilsyn for 2017. Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

«Kontrollutvalget ber om en skriftlig redegjørelse fra rådmannen på status i oppfølgingen av den tidligere forvaltningsrapporten om «Dokumenthåndtering» og om hvilke planer kommunen har for å sikre betryggende dokumenthåndtering framover. Rådmannens redegjørelse sendes sekretariatet innen 8.september 2017, slik at behandling kan skje i kontrollutvalgets møte 25.september 2017.»

Rådmannens redegjørelse av 08.09.2017 ble behandlet i møte 25.09.2017, og kontrollutvalget tok denne til orientering. Kontrollutvalget pekte i vedtaket på at utvalget fortsatt vil ha fokus på dette temaet og at gode rutiner for dokumenthåndtering og samordning i nye fellessystemer er kritiske faktorer for å sikre innbyggernes og brukernes rettigheter.

3. «Byggesaksbehandling i Sande kommune»

I møte 27.11.2017 ga virksomhetsleder plan og bygg, Anitra Fossum, kontrollutvalget en grundig gjennomgang av byggesaksavdelingens arbeid med å følge opp forvaltningsrevisjonsrapporten «Byggesaksbehandling i Sande kommune». Kontrollutvalget sa seg godt fornøyd med orienteringen og det kontinuerlige fokuset avdelingen har på forbedringer og endring.

Selskapskontroll

Med selskapskontroll forstås kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.v. enten i form av eierskapskontroll og/eller forvaltningsrevisjon.

Overordnet analyse og plan for selskapskontroll ble behandlet av kontrollutvalget 19. september 2016. Det har ikke vært foretatt selskapskontroll i 2017.

Andre saker relatert til kontroll og tilsyn

Kontakt med politisk ledelse.

I møte 25.09.17 orienterte ordfører kontrollutvalget om et spørsmål som var oversendt KS-advokatene. Spørsmålet gjaldt om utsettelse av en sak i formannskapet påvirker den påfølgende behandlingen i kommunestyret. Kontrollutvalget fikk fremlagt svaret fra KS i møte 27.11.2017.

Kontakt med administrasjonen:

Rådmannen og representanter fra administrasjonen har møtt i kontrollutvalget på forespørsel og gitt orienteringer om de saker og forhold kontrollutvalget har bedt om.

Kontrollutvalget har blant annet fått orienteringer om følgende saker:

- Planer og rutiner i forhold til forventede miljøkonsekvenser
I kontrollutvalgets møte 20.02.2017, ble det under sak 8/17 - Eventuelt, fattet slikt vedtak:

«Kontrollutvalget ønsker en orientering fra rådmannen om det er utført noen risikoanalyse i forhold til forventede miljøkonsekvenser i årene framover, og hvilke planer og rutiner kommunen har på dette område».

Kommunalsjef Knut Johansen orienterte om saken i møte 08.05.2017, og kontrollutvalget tok redegjørelsen til orientering.

- Ulovlighetsoppfølging innenfor byggesaksområdet
Kontrollutvalget ble i møte 08.05.2017 orientert om oppfølgingen av kommunens prosjekt med ulovlighetsoppfølging. Kontrollutvalget fikk samtidig orientering om resultatene fra kommunens brukerundersøkelse på byggesaksområdet. Redegjørelsene ble tatt til orientering.

Virksomhetsbesøk

Utvalget har utbytte av å besøke virksomheter i kommunen og får gjennom det et nyttig innblikk i organisering og tjenesteutøvelse, herunder de utfordringer virksomhetene står overfor.

Kontrollutvalget gjennomførte et virksomhetsbesøk hos teknisk etat i Sande kommune i forbindelse med møtet 25. september 2017. Kontrollutvalget fikk en grundig presentasjon om de ulike kommunaltekniske tjenestene i Sande kommune, og sa seg godt fornøyd med orienteringen.

Opplæring

Ett av de faste medlemmene i kontrollutvalget deltok på NKRFs årlige kontrollutvalgskonferanse på Gardermoen i februar 2017.

Budsjett

Kontrollutvalget vedtok i møte 25.09.2017 sin anbefaling for budsjett for kontroll og tilsyn i Sande kommune i 2018 med en samlet ramme på kr. 1.120.000 mot kr. 970.000 i 2017.

Kontrollutvalgets sekretariat:

Sekretariatstjenesten for kontrollutvalget utføres av Vestfold Interkommunale Kontrollutvalgssekretariat (VIKS). VIKS hadde i 2017 tre ansatte i 100 % stillinger. Daglig leder i VIKS, Orrvar Dalby, og rådgiver i VIKS, Anja Ottervang Eriksen, dekket sekretærfunksjonen for kontrollutvalget i Sande kommune i 2017.

Aleksander Leet er valgt som styremedlem i VIKS for perioden 2016-2019.

Revetal, 18. januar 2018

For leder av kontrollutvalget i Sande kommune, Aleksander Leet

Anja Ottervang Eriksen
Sekretær/Rådgiver VIKS